

Wojna handlowa i celna USA – Chiny – UE

Bogdan Góralczyk
Centrum Europejskie
Uniwersytetu Warszawskiego,
Arlamów, 4 czerwca, 2024

Xi Jinping i jego cele

- Koniec *low profile*, Chiny aserytywne
- *Zhongguo meng – Chinese Dream* (2012)
- *Dwa cele na stulecie – liangge yi bai nian* (2014), w tym *Chiński renesans*
- *Yi dai yi lu – Belt and Road Initiative* (BRI – 2013) oraz „pobudka Amerykanów” (M. Pillsbury, G. Allison i „pułpka Tukidydesa”)

„Pubudka” Amerykanów

- Michael Pillsbury, *The Hundred Year Marathon*
- Graham Allison, „Skazani na wojnę” i „pułapka Tukidydesa”
- *National Security Strategy of the US*, December 2017 and *2018 National Defence Strategy of the US*
- Koniec zaangażowania, początek „strategicznej rywalizacji”

Drugi chiński model rozwojowy

Chi Fulin: *Dier ci Gaige* (2010) a potem *Dier ci Kaifang* (2015)

Hu Angang *Innovative Green Development* in 2015

Justin Yifu Lin

The main features:

- Zrównoważony rozwój
- Społeczeństwo umiarkowanego dobrobytu - *xiaokang shehui*
- Inwestycje – w nowe technologie
- Zielona gospodarka (Non-carbon society)
- Społeczeństwo innowacyjne (“Made in China 2025”)

Made in China 2025

- Ogłoszony w maju 2025 – Li Keqiang
- Główny cel: **Chiny niezależnym producentem i innowatorem: *Zhongxue wei ti, xixue wei yong***
- Główne dziedziny: **informatyka** (Baidu, Alibaba, Tencent, Huawei, Xiaomi) włączając w to **AI** (Megvii, TJI), **półprzewodniki** (SMIC, Fujian Jinhua - DRAM) oraz robotykę, a z czasem **samochody autonomiczne i elektryczne** (BYD, Geely, NIO – także baterie, Chery, Xpeng, FAW, GAC – Guanzhou Automobile), **exploration of Space (rare earth)**

UE a chińska „nacjonalizm cyfrowy”

- CAI 30 grudnia 2020
- KE marzec 2019 – „systemowy rywal”
- Niemiecka strategia lipiec 2023: „partner, konkurent i rywal”
- Dylemat (europejski, niemiecki) „trzech parasoli”: amerykańskie bezpieczeństwo, rosyjskie surowce, chiński rynek
- Wizyta Xi Jinpinga, maja 2024: Węgry jako Gate

Oficjalna strategia

„Socjalizm o chińskiej specyfice w nowej erze” (Xi Jinpinga, od XX zjazdu KPCh jedynowładcy)

Główne cele wewnętrzne:

- Nowy model rozwojowy – podwójnego obiegu (double circulation -
- 2027 modernizacja ChAL-W
- 2035 społeczeństwo innowacyjne oraz dobrobytu (*gongtong fuyu*)
- 2049 „Wielki renesans narodu chińskiego”

Zimna wojna 2.0

- Joe Biden, maj 2024 i **nowe cła**: 25% stal i aluminium, 50% półprzewodniki i panele solarne, 100% samochody elektryczne
- Niemcy: nie – bo nasz rynek w Chinach (236,9 mld euro, eksport 106,9, import 130)
- UE – Chiny, obroty handlowe: 856,3 mld euro, **ujemne saldo 291 mld euro**
- „Trump factor”

Alternatywny ład światowy?

- *Value-based order*
- 22.09.2021 Global Development Initiative
- 21.04.2022 Global Security Initiative
- 15.03.2023 Global Civilization Initiative

- Próby łączenia GDP z BRI
- Serbia i Rosja w *community of shared future – common destiny: renlei minyun gongtongti*